

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 17/2020-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou [REDACTED], advokátska kancelária, [REDACTED], vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 128/2018 a jeho uznesením zo 16. júla 2019; čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 19/2018 a jeho rozsudkom z 22. februára 2018; ako aj čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 261/2011 a jeho rozsudkom z 10. júla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou [REDAKOVANÉ], advokátska kancelária, [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 128/2018 a jeho uznesením zo 16. júla 2019; čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 19/2018 a jeho rozsudkom z 22. februára 2018; ako aj čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 261/2011 a jeho rozsudkom z 10. júla 2017. Ústavná sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 19. novembra 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva, že 20. apríla 2000 [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“) fyzicky napadol sťažovateľa a spôsobil mu ublíženie na zdraví s práceneschopnosťou od 20. apríla do 5. mája 2000. Za tento skutok bol žalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 2 T 46/2010-1520 zo 16. augusta 2010 uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, pričom sťažovateľ bol odkázaný so svojimi uplatnenými nárokmi na občianskoprávne konanie.

3. Sťažovateľ ako žalobca podal proti žalovanému žalobu o ochranu osobnosti, ktorou sa domáhal zaplataenia nemajetkovej ujmy v sume 10 000 €.

4. Uznesením okresného súdu č. k. 5 C 261/2011-74 z 15. marca 2012 bolo konanie zastavené z dôvodu, že sťažovateľ nezaplatil súdny poplatok.

5. Uznesením krajského súdu č. k. 8 Co 81/2016-186 z 27. októbra 2016 bolo uznesenie okresného súdu č. k. 5 C 261/2011-74 z 15. marca 2012 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie s tým, že sťažovateľ je v konaní oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok priamo zo zákona.

6. Z prípisu sťažovateľa z 18. januára 2017 doručeného predsedovi okresného súdu elektronicky a potom 27. marca 2017 aj osobne do podateľne, označeného ako „*Opakovaná sťažnosť na prietahy vo veci č. k. 5 C 261/2011*“, vyplýva, inter alia, že z predvolania na pojednávanie nariadeného na 3. máj 2017 sa sťažovateľ dozvedel, že vec bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi [REDAKOVANÉ], ktorá podľa jeho právneho názoru nie je garantom spravodlivého súdneho konania a nestrannosti ani v tejto veci, keďže v inej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 5 C 305/2008 sa dopustila závažných pochybení (vysvetlila si príkaz ústavného súdu „po svojom“ a diskriminačne mu odňala možnosť riadne konať pred súdom), verejne obhajovala postup a rozhodovanie bývalej sudkyne okresného súdu [REDAKOVANÉ] (ktorá závažne pochybila vo veci sp. zn. 5 C 261/2011 uznesením z 15. marca 2012). S poukazom na uvedené sťažovateľ žiada predsedu okresného súdu, aby prešetril zákonnosť pridelenia veci sudkyňi [REDAKOVANÉ], ktorá nie je podľa jeho právneho názoru garantom spravodlivého súdneho konania, pričom je daná dôvodná obava z pokračovania v tendenčnom konaní proti osobe sťažovateľa.

7. Nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 266/2017-25 zo 4. júla 2017 bolo vyslovené porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 261/2011.

8. Rozsudkom okresného súdu č. k. 5 C 261/2011-236 z 10. júla 2017 bola žaloba sťažovateľa proti žalovanému zamietnutá. Podľa názoru okresného súdu nebolo preukázané, že by správaním žalovaného bola ohrozená česť a dôstojnosť sťažovateľa ako podnikateľa v požadovanej miere, resp. intenzite. Rovnako nebolo preukázané, že by sa sťažovateľ v rozhodnom čase nemohol venovať podnikateľským aktivitám, pretože podľa znaleckého posudku sa mohol počas liečenia venovať rodine, záľubám i firme. Nepreukázali sa

napokon ani tvrdené depresie. Z obsahu žaloby vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal aj relatívnej náhrady ujmy ako priameho dôsledku zásahu do jeho telesnej (fyzickej) integrity, teda bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Nepredložil však znalecký posudok s bodovým ohodnotením bolesti, resp. sťaženia spoločenského uplatnenia, čím neunesol dôkazné bremeno takého skutkového tvrdenia, ktoré by sa dalo zohľadniť pri uspokojovaní jeho nároku na náhradu škody na zdraví. Pokiaľ sťažovateľ požadoval výsluch svedka [REDACTED], nebol tento dôkaz vykonaný, keďže svedok zomrel. Ďalšiu sťažovateľom navrhovanú svedkyňu [REDACTED] nebolo možné vypočuť, keďže sa nedostavila ani na viaceré pojednávania.

9. Od 12. októbra 2017 zastupovala sťažovateľa v konaní vedenom okresným súdom advokátka totožná s jeho právnou zástupkyňou v konaní vedenom ústavným súdom. Dovtedy sťažovateľ nebol zastúpený advokátom. Sťažovateľ pritom získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore právo, o čom svedčí kópia diplomu zo 6. septembra 2011. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 13. októbra 2017 podal sťažovateľ už prostredníctvom advokátky.

10. Rozsudkom krajského súdu č. k. 10 Co 19/2018-282 z 22. februára 2018 bol rozsudok okresného súdu č. k. 5 C 261/2011-236 z 10. júla 2017 potvrdený.

Podľa názoru krajského súdu v posudzovanej veci nebolo sporné, že sťažovateľ bol zo strany žalovaného fyzicky napadnutý, a preto túto skutočnosť nebolo vôbec potrebné dokazovať. Práve preto námietka sťažovateľa, podľa ktorej okresný súd priťahmi v konaní znemožnil vykonať výsluch navrhovaného svedka [REDACTED] (zamestnanca sťažovateľa), ktorý bol prítomný pri danom incidente a ktorý v priebehu konania zomrel, nie je dôvodná.

Predmetom konania bola iba náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv sťažovateľa, v dôsledku čoho okresný súd správne zameral dokazovanie na zistenie, či existuje príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a tvrdenou nemajetkovou ujmovou na strane sťažovateľa.

V súvislosti s navrhovaným výsluchom svedka [REDACTED] treba ešte uviesť, že žaloba sťažovateľa bola zapísaná do súdneho oddelenia sudkyne [REDACTED] [REDACTED] 14. septembra 2011, táto namietla svoju zaujatosť, v dôsledku čoho 29. septembra 2011 bola vec pridelená sudkyňi [REDACTED]. Táto 18. januára 2012 vyzvala sťažovateľa

na zaplatenie súdneho poplatku a zároveň žalobu doručila žalovanému na vyjadrenie. Od 3. februára 2012 do 30. júla 2015 prebiehalo rozhodovanie o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov (uznesením okresného súdu č. k. 5 C 261/2011-112 z 3. októbra 2012 sťažovateľovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, uznesením krajského súdu č. k. 2 Co 29/2013-130 z 23. januára 2013 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 253/2013 z 30. júla 2015 bolo dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu odmietnuté), pričom spis sa z najvyššieho súdu vrátil na okresný súd 7. augusta 2015. Okresný súd uznesením č. k. 5 C 261/2011-74 z 15. marca 2012 konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil a vec 25. februára 2016 predložil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa, k čomu došlo uznesením krajského súdu č. k. 8 Co 81/2016-186 z 27. októbra 2016 s tým, že uznesenie okresného súdu bolo zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Preto hoci sťažovateľ už v podanej žalobe navrhol vypočuť svedka [REDAKOVANÉ], vzhľadom na uvedenú chronológiu postupu okresného súdu rozhodujúceho o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov bolo objektívne nemožné nariadiť pojednávanie, kým nebolo rozhodnuté o tom, či sťažovateľ má alebo nemá povinnosť súdny poplatok zaplatiť. Zo spisu zároveň vyplýva, že zásielky, ktorými okresný súd svedka [REDAKOVANÉ] predvolával na pojednávania 3. mája a 5. júna 2017, sa vrátili ako nevyzdvihnuté. Zásielka s predvolaním na pojednávanie 10. júla 2017 sa okresnému súdu vrátila s tým, že adresát zomrel.

K argumentácii sťažovateľa, podľa ktorej vzniesol námietku zaujatosti sudkyne [REDAKOVANÉ], o ktorej nebolo rozhodnuté, treba uviesť, že v spise sa žiadne podanie, ktorým by sťažovateľ relevantným spôsobom zaujatosť zákonnej sudkyne namietal, nenachádza. Iba v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 C 261/2011-112 z 3. októbra 2012, ktorým sťažovateľovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, uviedol, že toto uznesenie je poznačené prvkami neprípustnej svojvôle a osobnej zaujatosti zákonnej sudkyne voči nemu. Okresný súd správne na toto tvrdenie neprihliadol, keďže nespĺňalo žiadne zákonné náležitosti námietky zaujatosti a ani z jeho obsahu nevyplývalo, že sťažovateľ námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi vznáša.

Nemožno sa stotožniť ani s námietkou smerujúcou proti skutočnosti, že okresný súd nevypočul sťažovateľom navrhovanú svedkyňu [REDAKOVANÉ] (manželku,

resp. v inkriminovanom čase priateľku sťažovateľa). Zo spisu vyplýva, že sám sťažovateľ na pojednávaní 3. mája 2017 potvrdil, že účasť svedkyne na nasledujúcom pojednávaní (teda 5. júna 2017) zabezpečí, avšak 5. júna 2017 už uviedol, že sa mu to vzhľadom na pracovné povinnosti svedkyne nepodarilo a požiadal o jej písomné predvolanie. Predvolanie bolo svedkyni doručené do vlastných rúk 8. júna 2017. Pokiaľ táto podaním z 10. júla 2017 doručeným okresnému súdu v deň pojednávania o 12.50 h (pojednávanie bolo nariadené na 10. júl 2017 o 13.00 h), teda 10 minút pred jeho otvorením, svoju neúčasť ospravedlnila nutnosťou pooperačného ošetrovania, a hoci na akceptáciu jej opakovanej neprítomnosti bola povinná predložiť lekárske potvrdenie, neurobila tak, a preto okresný súd správne postupoval, keď návrh na jej vypočutie zamietol pre nehospodárnosť a neúčelnosť [v konaní nebolo potrebné preukazovať, či sa manželka sťažovateľa (resp. v inkriminovanom čase priateľka sťažovateľa) o sťažovateľa starala, a to vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku, z ktorých je jednoznačné, že sťažovateľ na žiadnu pomoc od inej osoby odkázaný nebol].

Okresný súd napokon správne posúdil aj obsah žaloby, keď dospel k záveru, že sťažovateľ si na tom istom skutkovom deji (fyzickom útoku žalovaného) uplatnil okrem nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach aj relatívnu náhradu za ujmu na zdraví, ktorá mu bola fyzickým útokom žalovaného spôsobená, t. j. nárok na náhradu za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, a dospel k správne právnemu záveru, podľa ktorého sťažovateľ nepredložil žiadny dôkaz preukazujúci dôvodnosť takéhoto nároku (keďže výška odškodnenia za utrpené bolesti a za budúce sťaženie spoločenského uplatnenia závisí od počtu bodov podľa druhu poškodenia zdravia určeného lekárskeým posudkom).

11. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ 22. mája 2018 dovolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 23. mája 2018.

12. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 128/2018 zo 16. júla 2019 bolo dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10 Co 19/2018 z 22. februára 2018 odmietnuté.

13. Podľa názoru sťažovateľa ak okresný súd nadobudol dojem, že žaloba nie je úplná a že za určitých okolností jej nebude možné vyhovieť (pre neunesenie dôkazného bremena z dôvodu nepredloženia znaleckého posudku), potom bolo jeho povinnosťou poskytnúť sťažovateľovi riadne poučenie o jeho procesných právach v zmysle ustanovenia § 43 Občianskeho súdneho poriadku, keďže nebol zastúpený advokátom. Zanedbanie tejto povinnosti znamenalo v konečnom dôsledku zásah do samej podstaty základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie s účinkami *denegationis iustitiae*.

14. Sťažovateľ najvyššiemu súdu vytýka, že sa dôsledne nevysporiadal s jeho dovolacou argumentáciou, tvrdiacou, že mu postupom a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu bola zásadným spôsobom odňatá možnosť riadne konať pred súdom, pričom uznesenie najvyššieho súdu nie je riadne a presvedčivo odôvodnené, jeho právne závery sú z ústavnoprávneho hľadiska arbitrárne, neudržateľné a neakceptovateľné. Vykazujú známky prílišného formalizmu a legalizujú pochybenia nižších súdov, ktoré sa dôsledne nevysporiadali s povinnosťou riadne, presvedčivo a konzistentne odôvodniť vlastné rozhodnutia a s povinnosťou vykonať test proporcionality.

15. Ďalej sťažovateľ v doslovnom znení preberá podstatný obsah podaného dovolania.

16. V časti „C“ ústavnej sťažnosti zhrňa sťažovateľ námietky, na základe ktorých podanou ústavnou sťažnosťou napáda závery okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu. Doslovne uvádza:

«Sťažovateľ v súlade s rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR tvrdí, že Ústavný súd totiž vo svojej doterajšej judikatúre viackrát vyslovil, že „skutkové a právne závery všeobecného súdu „môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody“ (podobne aj I. ÚS 13/00, I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04), čo je aj tento prípad dotknutého sťažovateľa, keďže najvyšší súd (porušovateľ v 1. rade) sa v dôsledku tendenčného a krajne formalistického prístupu k veci a zanedbaním povinnosti riadneho

prieskumu nevyrovnal s tým, že ako porušovateľ v 3. rade, tak aj porušovateľ v 2. rade nesprávne vyhodnotili dôkazy, o to viac, že porušovateľ v 3. rade v dôsledku svojej nečinnosti a porušenia práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy SR a porušenia práva sťažovateľa na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ustálené Nálezom ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 266/2017-25 z 4.7.2017 znemožnil sťažovateľovi riadne a včasné vypočutie ním navrhnutých očitých svedkov v súdnom konaní, ktorí medzičasom zomreli, takže v r. 2017 po náleze ústavného súdu už nemohli byť súdom vypočutí, porušovateľ v 3. rade svojou nečinnosťou a vydávaním nezákonných rozhodnutí v súčinnosti s krajským súdom vo veci vymysleného dôvodu na údajné zastavenie súdneho konania pre údajné nezaplatenie súdneho poplatku, hoc mali vedomosť o tom, že toto konanie je zo zákona oslobodené od súdneho poplatku, teda Okresný súd Pezinok ZNEMOŽNIL vykonanie dokazovania, realizáciu práva dominus litis, čím výrazným spôsobom oslabil postavenie sťažovateľa v danej veci.

Ergo okresný a krajský súd teda nedostatočne a nepresvedčivo vyhodnotili dôkazy.

Krajský súd sa v napadnutom rozsudku (a jeho odôvodnení) aj v kontexte rozsudku prvostupňového súdu, s ktorým sa krajský súd ako súd odvolací prekvapivo stotožnil, argumentačne nedôsledne a rozporuplne vyrovnal so skutkovým stavom a dôkaznou núdzou, do ktorej sťažovateľa dostal práve Okresný súd Pezinok nekonaním s urýchlením „speedily“ o uplatnenom nároku sťažovateľa na odškodnenie nemajetkovej ujmy za ublíženie na zdraví od roku 2011, argumentačne nedôsledne a rozporuplne vyrovnal so skutkovým stavom, z ktorého mal vyvodiť jednoznačné a presvedčivo odôvodnené rozhodnutie... nesprávne vyhodnotil nedostatočné dôkazy, resp. skončil dokazovanie bez toho, aby dokázal získať presvedčivejšie informácie o skutkových okolnostiach prípadu a to vypočutím znalca pribratého do trestného konania... teda tzv. jednoznačné závery ako okresného súdu, tak aj krajského súdu sú vo svetle okolností súdnej veci značne sporné a rozporuplné, napriek tomu sa krajský súd ako aj najvyšší súd „uspokojili“ s rozporuplným a navyše arbitrárnym záverom, že sťažovateľ (žalobca - obeť násilného trestného činu ublíženia na zdraví) v celom rozsahu neunesol dôkazné bremeno, s čím sa sťažovateľ nestotožňuje a preto sa touto sťažnosťou obracia na Ústavný súd Slovenskej republiky so žiadosťou o pomoc.

S poukazom na vyššie uvedené a tvrdené sťažovateľ tvrdí, že postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a vydaním ním odmietajúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019 (príloha č. 11) bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo porušené právo sťažovateľa na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym súdom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a preto žiada, ústavným súdom napadnuté odmietajúce uznesenie Najvyššieho súdu SR zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie, o to viac, že arbitrárne právne závery najvyššieho súdu ako aj okresného súdu, tak aj krajského súdu v napadnutých rozhodnutiach sú z ústavnoprávneho hľadiska neudržateľné a neakceptovateľné.

-000-

Okresný súd Pezinok a ani následne Krajský súd v Bratislave sa dôsledne nevysporiadali s tým, že s účinnosťou od 01.06.2016 vstúpil do platnosti zák. č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok), ktorý zaviedol inštitucionálne prehlbenie sporového konania (§§ 149-154 C.s.p.) a proces dokazovania je upravený v §§ 185-211 C.s.p. v zmysle ktorého tu bola povinnosť Okresného súdu Pezinok po 01.06.2016 vykonať tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu - teda ktoré navrhol poškodený sťažovateľ, ktoré okresný súd NEVYKONAL v dôsledku jeho zjavnej nečinnosti a neefektívneho konania od 16.09.2011 (vid'. nález ústavného súdu sp.zn. III. ÚS 266/2017-25 z 4.7.2017) a zjavného marenia spravodlivosti v úmysle od počiatku žalobu zamietnuť (ako pomsty za sťažovateľom podanú dôvodnú a zmysluplnú ústavnú sťažnosť z 30.03.2017 - vid'. nález ústavného súdu sp.zn. III. ÚS 266/2017-25 z 4.7.2017), s čím sa ako Krajský súd v Bratislave, tak aj Najvyšší súd SR dôsledne vo svetle okolností prípadu aj v dôsledku porušenia princípu právnej istoty a legitímneho očakávania nevysporiadali, hoc boli k tomu povinní.

V tejto súvislosti sťažovateľ tvrdí, že postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 22.2.2018 č.k. 10C/19/2018-282 ako aj Okresného súdu Pezinok č.k. 5C/261/2011-236 z 10.07.2017 bol porušený čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Preto sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté

rozhodnutia zrušil, vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.

-000-

Sťažovateľ v súlade s rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR má za to a tvrdí, že vo veci sťažovateľa sú splnené podmienky na jeho ingerenciu do záverov najvyššieho súdu vyjadrených v napadnutom uznesení č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019, ktoré z materiálneho hľadiska nerešpektujú kľúčové obsahové súčasti základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019 nemožno z hľadiska jeho záveru o odmietnutí dovolania bez rozumných dôvodov proti napadnutému rozsudku krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa §§ 420 písm. f/ C.s.p. z dôvodu odňatia možnosti sťažovateľa konať pred súdom považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Neuplatnenie osobitnej poučovacej povinnosti vo veci sťažovateľa konajúcich všeobecných súdov podľa názoru sťažovateľa (obdobne v iných veciach aj ústavného súdu) v posudzovanej veci predstavovala taký závadný procesný postup, ktorým sa sťažovateľovi ako účastníkovi konania znemožnila realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok ako Civilný sporový poriadok v rozhodných obdobiach priznával na účely ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Výklad, ktorý najvyšší súd uplatnil pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa, považuje sťažovateľ porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu a jeho práva na spravodlivé súdne konanie s účinkami denegationis iustitiae.

Dôkazom nekalého a ústavne nekonformného konania porušovateľa v 3. rade v úmysle zneužitím práva vec riadne neprejednať a sťažovateľovi odňať možnosť riadne konať pred súdom o uplatnenom nároku šikanóznym konaním je Výzva porušovateľa v 3. rade zo dňa 18.01.2012 doručená sťažovateľovi dňa 3.2.2012, ktorou okresný súd (porušovateľ v treťom rade) neprípustne vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh na začatie konania vo výške 366,- EUR vyrubený vadne podľa položky č. 7b písm. b) Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ODVOLANIE sťažovateľa (1. odvolanie) doručené porušovateľovi v 3. rade do podateľne dňa 06.02.2012, ktorým

sťažovateľ namietal, že výzva súdu zo dňa 18.01.2012 odporuje ust. §-u 4 ods. 2 písm. i) Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, s poukazom aj na čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy SR navrhoval doručení výzvu zrušiť, v opačnom prípade požiadal o oslobodenie od zaplatenia súdnych poplatkov podľa ust. §-u 138/1 O.s.p. Napriek tomu Okresný súd Pezinok uznesením č.k. 5C/261/2011-74 zo dňa 15. marca 2012, doručené sťažovateľovi dňa 13.04.2012 svojvoľne a porušením princípu právnej istoty konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku a to aj napriek tomu, že vedel a musel vedieť (súd pozná právo), že predmetné konanie je a musí byť oslobodené od súdnych poplatkov podľa ust. §-u 4 ods. 2 písm. i) Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, keď sťažovateľ v postavení navrhovateľa a poškodeného v trestnom konaní voči žalovanému ██████████ bol odkázaný trestným súdom - Okresným súdom Bratislava IV. a to dňa 16. augusta 2010 na občianskoprávne konanie, čo sťažovateľ v žalobe na ochranu riadne osvedčil súdu v žalobe na ochranu osobnosti, pričom túto skutočnosť porušovateľ v 3. rade opomenul v odôvodnení nepresvedčivo a arbitrárne odôvodneného znesenia, keď súčasne nedal odpoveď na to, prečo pred vydaním napadnutého uznesenia riadne a ústavne konformne nekonal o odvolaní sťažovateľa doručeného súdu dňa 06.02.2012, nevysvetlil prečo spis s odvolaním nepredložil bezodkladne odvolaciemu Krajskému súdu v Bratislave na konanie o odvolaní sťažovateľa zo dňa 06.02.2012, prečo formou autoremediúry napadnutú výzvu súdu zo dňa 18.01.2012, ktorou neprípustne vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh na začatie konania vo výške 366,- EUR nezrušil, hoc bol k tomu povinný, resp. prečo alternatívne pred vydaním uznesenia č.k. 5C/261/2011-74 zo dňa 15. marca 2012, neodkladne nereagoval na žiadosť navrhovateľa v podanom odvolaní o priznanie oslobodenia od súdneho poplatku, o tejto riadne nekonal, hoc vedel, že musel konať a rozhodnúť, avšak svojvoľne vydal uznesenie Okresného súdu Pezinok č.k. 5C/261/2011-74 zo dňa 15. marca 2012, doručené sťažovateľovi dňa 13.04.2012 (príloha č. 3), ktorým porušovateľ svojvoľne a porušením princípu právnej istoty konanie zastavil pre „údajné“ nezaplatenie súdneho poplatku, čím sťažovateľovi odňal možnosť riadne konať pred súdom, ústavne nekonformné odňal sťažovateľovi jeho základné právo na prístup k súdu a jeho právo na spravodlivé súdne konanie, s čím sa ústavne konformne nevysporiadali ani porušovateľ v 1. rade a ani porušovateľ v 2. rade, hoc k tomu boli povinní ex offo, keď z obsahu spisu č.k. 5C/261/2011 (ktorý mali pripojený a predložený

na rozhodnutie o odvolaní, resp. rozhodnutie o dovolaní) vedeli a museli vedieť, že dňa 06.02.2012 sťažovateľ podal odvolanie, ktorým namietal, že výzva súdu zo dňa 18.01.2012 odporuje ust. §-u 4 ods. 2 písm. i) Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, navrhoval doručení výzvu zrušiť, alternatívne požiadal o oslobodenie od zaplataenia súdnych poplatkov podľa ust. §-u 138/1 O.s.p. a to ešte 06.02.2012 a to všetko ešte pred vydaním porušovateľom v 3. rade svojvoľného a arbitrárne odôvodneného uznesenia č.k. 5C/261/2011-74 zo dňa 15. marca 2012, doručené sťažovateľovi dňa 13.04.2012, ergo Okresný súd Pezinok sťažovateľa iba nepripustné zneužitím subjektívneho práva „ultra vires“ šikanoval.

-000-

V súlade s ust. §-u 43 ods. 1 OSP sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania.

Vo vzťahu k výkladu a aplikácii § 43 ods. 1 a 2 OSP už ústavný súd judikoval, že musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Všeobecný súd musí vykladať a používať označené ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Interpretáciou a aplikáciou týchto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov.

Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam na ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu. Sám Občiansky súdny poriadok to vyjadroval tak, že umožňoval odmietnuť podanie podľa § 43 ods. 2 len vtedy, ak v konaní nebolo možné pre nedostatky podania pokračovať.

Pokračovanie v konaní treba chápať ako možnosť súdu konať a rozhodovať bez zásadnejších prekážok, akými sú neodstrániteľné alebo neodstránené nedostatky podaní (m. m. I. ÚS 139/02 a II. ÚS 154/08).

Ústavný súd už rovnako vo svojej doterajšej judikatúre konštatoval, že zákonodarca zakotvil v Občianskom súdnom poriadku všeobecnú poučovaciu povinnosť súdov v občianskom súdnom konaní, pričom vymedzil vecný a osobný rozsah tejto povinnosti.

Súdy sú povinné poučovať účastníkov konania, ktorí nie sú zastúpení advokátom.

Poučenie poskytujú o procesných právach a povinnostiach účastníka. V ďalších častiach Občianskeho súdneho poriadku je zakotvená osobitná poučovacia povinnosť súdu (napr. § 43 ods. 1, § 49 ods. 5 a § 52 ods. 1), ktorou je súdu výslovne uložené, aby v konkrétnych procesných situáciách osobitne poučil účastníka, a to v záujme ochrany jeho záujmov.

Poučovacia povinnosť uvedená v § 43 ods. 1 OSP smeruje k tomu, aby boli vady žaloby odstránené, a preto je súd povinný účastníka konania (žalobcu) poučiť, ako treba opravu alebo doplnenie žaloby vykonať. Po splnení tejto povinnosti všeobecným súdom záleží už len na účastníkovi konania, či tieto vady odstráni alebo či bude jeho podanie odmietnuté (k tomu pozri I. ÚS 540/2015).

-000-

Sťažovateľ tvrdí, že Najvyšší súd SR vydaním arbitrárne odôvodneného uznesenia č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019 neprípustným formalizmom pri skúmaní prípustnosti dovolania nenaplnil svoju ústavnú povinnosť poskytnúť sťažovateľovi svojim rozhodnutím súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a zabezpečiť spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), čoho sa sťažovateľ dôvodne a zmysluplne domáhal v dôsledku zjavného zlyhania prvostupňového súdu, druhostupňového súdu, ktoré navyše sa javia ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, ergo arbitrárne odôvodnené, rovnako je tomu tak aj v prípade napadnutého uznesenia najvyššieho súdu č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019 a to vinou porušovateľa v 1. rade.

Rovnako pokiaľ ide o naplnenie prípustnosti dovolania pre odňatie možnosti konať pred súdom, uznesenie najvyššieho súdu č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019 je aj v tomto smere zjavne formalistické a ústavne neakceptovateľné.

Uvažovanie najvyššieho súdu v odôvodnení sťažnosťou napadnutého uznesenia je preto nielen ťažko pochopiteľné, ale je aj prejavom zjavnej svojvôle a arbitrárneho formalizmu a zároveň prejavom absencie zohľadnenia všetkých konkrétnych okolností súdnej veci.

Z uvedeného je zrejmé, že in concreto bolo dovolanie sťažovateľa procesne prípustné, a preto bolo ústavnou (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj zákonnou povinnosťou najvyššieho súdu toto meritórne preskúmať a rozhodnúť o ňom, poskytnúť súdnu ochranu sťažovateľovi, keďže najvyšší súd vedel a musel vedieť, že postupom okresného ako aj krajského súdu bolo závažným spôsobom porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie...

Ak tak najvyšší súd neurobil, priamo tým zasiahol do označených práv sťažovateľa.

Sťažovateľ tvrdí, že napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019 je však potrebné považovať za nesúladne s ústavou a dohovorom aj pre porušenie princípov elementárnej spravodlivosti...

Záveru najvyššieho súdu totiž nemožno hodnotiť inak ako neposkytujúce spravodlivú súdnu ochranu sťažovateľovi.

Právo na dovolanie v občianskom súdnom konaní nie je zaručené ani v ústave a ani v dohovore, a ide teda nad rámec ústavne zaručených procesných oprávnení.

Na druhej strane sa však každé rozhodovanie súdu, či už ide o rozhodovanie v prvostupňovom konaní, o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, nemôže ocitnúť mimo ústavný rámec ochrany základných práv jednotlivca.

V demokratickom a právnom štáte sú všetky orgány verejnej moci povinné rešpektovať základné práva a slobody a úlohou súdov je poskytovať im ochranu, resp. svojbytnú a špecifickú formu ochrany, ak ide o ústavný súd. Aj judikatúra štrasburských orgánov ochrany práv potvrdzuje, že čl. 6 dohovoru síce nenúti zmluvné štáty na vytváranie odvolacích alebo dovolacích (kasačných) súdov, avšak pokiaľ tieto jurisdikcie existujú, garancie ustanovené v čl. 6 dohovoru musia byť rešpektované hlavne tam, kde zaistujú účastníkom konania účinné právo na prístup k súdom pre účely prerokovania ich práv (napr. rozhodnutie z 19. decembra 1997 vo veci Brualla Gómez de la Torre v. Španielsko, č. 26737/95, § 33 in fine). Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje, že obmedzenie prístupu na súd nebude zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru vtedy, ak nebude sledovať

legitímny cieľ a ak tu nebude existovať primeraný vzťah proporcionality medzi použitými prostriedkami a legitímnym účelom, ktorý má byť dosiahnutý .

Podľa právneho názoru sťažovateľa však okolnosti súdnej veci vyžadovali v záujme spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania starostlivejšie preskúmanie sťažovateľom tvrdeného odňatia mu možnosti konať pred súdom.

Spravodlivosť (osobitne zvýraznená v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je totiž kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu ústavnú povinnosť hľadať také riešenie súdnej právnej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako extrémne nesúladne s princípom spravodlivosti a popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení (I. ÚS 26/2010).

Ústavný súd totiž vo svojej doterajšej judikatúre viackrát vyslovil, že „skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody“ (podobne aj I. ÚS 13/00, I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04). Neuplatnenie osobitnej poučovacej povinnosti všeobecným súdom môže v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci predstavovať závadný procesný postup, ktorým sa sťažovateľovi ako účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu procesno-právny kódex priznáva na účely ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. V konečnom dôsledku tak môže z dôvodu neuplatnenia osobitnej poučovacej povinnosti dôjsť k zásahu do podstaty základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a jeho práva na spravodlivé súdne konanie s účinkami denegatio iustitiae.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 675/2016 z 12. januára 2017)»

17. V časti „D“ ústavnej sťažnosti uvádza sťažovateľ argumenty namietaného porušenia základného práva na súdne konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na konanie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 261/2011. Doslovne uvádza:

«S poukazom na vyššie uvedené krajne neprípustné a neakceptovateľné odmietnutie spravodlivosti súdneho konania sťažovateľ žiada zrušiť ústavným súdom napadnuté

rozhodnutia porušovateľov v 1. rade, v 2. rade, v 3. rade a vec vrátiť príslušnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, zároveň žiada o priznanie primeraného finančného zadostučinenia v priamej príčinnej súvislosti so nemajetkovou ujmom mu vzniknutou v dôsledku porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy (právo na konanie bez zbytočných prieťahov) a čl. 6 ods. 1 dohovoru (právo na prejednanie veci v primeranej lehote) a to porušovateľom v 3. rade, keď stav právnej neistoty sťažovateľa o výsledok konania AKO CELKU od 16.09.2011 v konaní o zaplatenie odškodnenia nemajetkovej ujmy 10.000,- eur po náleze ústavného súdu z 4.7.2017 sp.zn. III. ÚS 266/2017-25 STÁLE TRVÁ (v čase podania tejto ústavnej sťažnosti stav právnej neistoty sťažovateľa o výsledok odškodnenia nemajetkovej ujmy za ublíženie zásahom do jeho telesnej integrity a ublíženia mu na zdraví s následným liečením, zásahu do jeho práva na súkromie a pokojný rodinný život, do práva na zdravie (čl. 2 Dohovoru), do práva na jeho integritu, čo si vyžiadalo liečenie a obmedzenie jeho pohybu a podnikania trvá od 20.04.2000 - okamih oznámenia veci orgánom polície a vykonania prvotných úkonov v trestnom konaní (viď. rozhodnutie Súdu proti Slovensku vo veci Javor, Javorová p. Slovensku z 16.9.2015) - teda stav utrpenia, beznádeje, bezmocnosti, psychického strádania obete násilného trestného činu o odškodnení nemajetkovej ujmy trvá viac ako 19 ROKOV a 6 MESIACOV), stále de facto a de iure prebieha konanie o trovách v zmysle rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 10Co/19/2018-282 z 22.02.2018 (viď. rozhodnutie Súdu vo veci Čičmanec p. Slovensku z 28.06.2016), vec je pro právnej stránke jednoduchá - nezložitá, pre sťažovateľa má mimoriadny význam - keď v hre („at stake“) je odškodnenie nemajetkovej ujmy za ublíženie sťažovateľovi na zdraví v dôsledku neoprávneného a násilného zásahu do práva sťažovateľa na ochranu telesnej integrity, do práva na zdravie podľa §§-u 11a nasl. Obč. zákonníka žalovaným ešte dňa 20.04.2000, keď sťažovateľ bol so svojím nárokom odkázaný trestným súdom na občianskoprávne konanie, avšak vinou obštrukcií zo strany porušovateľa v 3. rade, vydávania zjavne nezákonných a protiústavných rozhodnutí porušovateľmi, odňatím mu možnosti riadne konať pred súdom, nedosiahol legitímne očakávaného rozhodnutia o uplatnenom nároku, hoc v prípade ústavne konformného konania porušovateľov 1 - 3, tak už malo a mohlo byť, teda konanie nesplnilo „legitímne očakávanie“ sťažovateľa, ktorý sa na nezákonnom a protiústavnom konaní, rozhodovaní porušovateľov 1-3 nepodieľal, taktiež sa nepodieľal na prieťahoch zapríčinených vyslovene

porušovateľom v 3. rade, vec má pre neho mimoriadny význam vzhľadom k tomu, čo je v danej veci pre neho v hre - „at stake“, ergo požiadavka na priznanie ústavným súdom primeraného finančného zadostučinenia 20.000,- eur sa vo svetle rozhodovacej praxe Súdu (ESLP) voči Slovensku javí ako primeraná a spravodlivá.

-000-

V predmetnej veci je nesporným, že postupom Okresného súdu Pezinok došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súlade s rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR (III. ÚS 711/2017 z 13.06.2018) sťažovateľ považuje za dôležité najskôr poukázať na judikatúru ESLP, konkrétne na jeho rozsudok v prípade Čičmanec proti Slovenskej republike (rozsudok z 28. 06. 2016 k sťažnosti č. 65302/11), ktorým ESLP rozhodol okrem iného aj o tom, že dĺžka konania napadnutého sťažnosťou nespĺňala požiadavku primeranej lehoty podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (a to aj napriek skutočnosti, že toto konanie v čase podania ústavnej sťažnosti prebiehalo podobne ako v tomto prípade už len vo fáze týkajúcej sa trov konania). Európsky súd pre ľudské práva v bode 50 uvedeného rozsudku konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby všetky stupne konania týkajúce sa rozhodovania o občianskych právach a záväzkoch vrátane konania nasledujúceho po rozsudku v merite veci (čo zahŕňa teda aj fázu konania týkajúcu sa trov) boli rozhodnuté v primeranej lehote. Zároveň ESLP v bode 46 uvedeného rozsudku uviedol, že na účely čl. 35 ods. 1 dohovoru je súčasne potrebné formulovať ústavnú sťažnosť takým spôsobom, ktorý umožní ústavnému súdu preskúmať celkovú dĺžku namietaného konania.

Sťažovateľ považuje za vhodné vyjadriť sa najskôr k potrebe správneho formulovania ústavnej sťažnosti a uvádza, že sťažovateľ svoju sťažnosť už nemusel koncipovať až do takej miery, aká zodpovedá predstave ESLP, pretože postup okresného súdu v označenom konaní ústavný súd už prehodnocoval, z toho by jednom prípade konštatoval porušenie ústavných práv sťažovateľa (nález sp. zn. III. ÚS 266/2017-25 z 04.07.2017).

Predmetom námietok tejto dostačujúco formulovanej ústavnej sťažnosti sťažovateľa je vznik prieťahov vo fáze rozhodovania / nerozhodovania Okresným súdom Pezinok o trovách konania po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave č.k. 10Co/19/2018-282 z 22.02.2018, doručené sťažovateľovi dňa 23.03.2018, čo si vyžaduje posúdenie prieťahov

v kontexte s celkovou dĺžkou konania dľa rozhodovacej praxe Súdu nielen vo veci samej vedenej na Okresnom súde Pezinok od 16.09.2011, ale aj s dĺžkou konania v trestnej časti od 20.04.2000, t.j. okamihu, kedy k ublíženiu na zdraví sťažovateľovi došlo násilným trestným činom a jeho prepadom na pracovisku, kedy bolo vykonané 1. ohlásenie tohto trestného činu policajtom ich privolaním na miesto činu synom sťažovateľa po 12:30 hod., kedy sťažovateľ nadobudol status poškodenej osoby podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, kedy boli následne vykonané prvotné úkony policajtov z OO PZ Bratislava 1 spojené s dokumentáciou násilného trestného činu voči sťažovateľovi ako aj prvotné lekárske vyšetrenie k zdokumentovaniu ublíženia na zdraví lekárom (vid'. rozhodnutie Súdu vo veci Javor, Javorová p. Slovensku z 16.9.2015).

Sťažovateľ nemá vedomosť, žeby Okresný súd Pezinok od 24.03.2018 rozhodol o trovách konania na podklade rozsudku Krajského súdu v Bratislave (druhý výrok) z 22.02.2018, č.k. 10Co/19/2018-282, ergo je tu zjavná nečinnosť zo strany porušovateľa v 3. rade. Postup okresného súdu Pezinok okrem nečinnosti je poznačený aj neefektívnosťou.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

-000-

Vzhľadom ku skutkovému stavu veci bol sťažovateľ v záujme ochrany svojich základných práv a slobôd

1. podať sťažnosť na prietahy v konaní č.k. 5C 261/2011 a to dňa 23.09.2015, adresovaná predsedovi Okresného súdu Pezinok, nekonaní o odvolaní zo dňa 06.02.2012, nepredloženia ho krajskému súdu na rozhodnutie

2. podať námietku dňa 23.09.2015 vo vzťahu k „ničotnému“ rozhodnutiu porušovateľa v 1. rade zo dňa 30. júla 2015 s jeho vrátením porušovateľovi v 1. rade cestou porušovateľa v 3. rade, ktorú doručil porušovateľovi v 3. rade spojená so žiadosťou na zjednanie nápravy

3. *podať dňa 24.09.2015 sťažnosť adresovanú predsedníčke Najvyššieho súdu SR na prietahy v konaní č.k. 1 Cdo 253/2013 v trvaní dvoch rokov a na vydanie „ničotného rozhodnutia“ dovolacím súdom bez jeho opatrenia odtlačkom úradnej pečiatky so štátnym znakom a číslom s tým, že toto uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, jedná sa o „nulitný“ právny akt*

4. *podať dňa 30.03.2017 ústavnú sťažnosť na porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorej ústavný súd Nálezom sp.zn. III. ÚS 266/2017-25 z 4.7.2017, doručeným zast. advokátke JUDr. E. Korčekovej dňa 08.09.2017 vyhovel*

Uplatnenie nároku na priznanie ústavným súdom nemajetkovej ujmy vo vyššie uvedenej sume 20.000,- eur sťažovateľ odvodzuje úmerne aj od rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva, čase Apicella p. Taliansku zo dňa 10.11.2004, sťažnosť č. 64890/01, odst. 26 ako aj s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky č.k. 30 Cdo 2301/2009 zo dňa 04.11.2010, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky č.k. 31 Cdo 3916/2008 zo dňa 11.05.2011, oba zverejnené na www.epravo.cz.

Vec je a bola dľa sťažovateľa po právnej a skutkovej stránke jednoduchá, nezložitá. Vec má však pre sťažovateľa mimoriadny význam. K extrémnej dĺžke konania pri jeho posudzovaní AKO CELKU ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti sťažovateľ neprispel.

Sťažovateľ tvrdí, že je obeťou porušenia Dohovoru. Doposiaľ ústavným súdom priznané finančné zadostučinenie v sume 500,- € nálezom sp.zn. III. ÚS 266/2017-25 z 04.07.2017 je vzhľadom na okolnosti prípad a jeho extrémnu dĺžku viac ako 19 a 1/2 roka od 20.04.2000 (trestné konanie a občianskoprávne konanie pri jeho posudzovaní AKO CELKU) príliš nízke, nezodpovedajúce judikatúre Súdu (napr. rozsudok vo veci Zongorová proti Slovensku z 19. januára 2010, rozsudok Ďurech a ďalší proti Slovensku zo 7. júla 2009), teda sťažovateľ nestratil status poškodenej osoby v zmysle čl. 34 Dohovoru. Sťažovateľ je invalidný/starobný dôchodca, ergo mal záujem na urýchlennom a spravodlivom prejednaní veci ako v trestnom konaní, tak aj v následnom občianskoprávnom konaní, ktoré pri jeho posudzovaní v súlade s judikatúrou ESLP AKO CELOK od 20.04.2000 trvalo doposiaľ extrémne dlho viac ako 19 a 1/2 roka a to nie vinou dotknutého sťažovateľa, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné a neakceptovateľné.»

18. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym súdom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo 128/2018 zo dňa 16. júla 2019 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 326,66 Eur, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a na prístup k súdu čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vydaním potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22.02.2018 č.k. 10 Co 19/2018 porušené boli.

5. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22.02.2018 č.k. 10 Co 19/2018 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

6. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 326,66 Eur z 10.07.2017, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vydaním rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 5C 261/2011-236 z 10.07.2017 porušené boli.

8. Rozsudok Okresného súdu Pezinok č.k. 5C 261/2011-236 z 10.07.2017 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

9. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní č.k. 5C 261/2011 porušené boli.

10. Okresnému súdu Pezinok sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č.k. 5C 261/2011 konal bez zbytočných prietáhov.

11. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 20.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Pezinok povinný mu vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

12. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume 326,66 Eur, ktorú je Okresný súd Pezinok povinný zaplatiť na účet advokátky [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Sťažovateľom označené referenčné listiny

19. Z odvolania sťažovateľa z 13. októbra 2017 smerujúceho proti rozsudku okresného súdu č. k. 5 C 261/2011-236 z 10. júla 2017 vyplýva, že okresný súd zmaril riadne a včasné vykonanie dokazovania, keď hlavný svedok [REDAKOVANÉ] (osoba priamo prítomná pri čine) stihol zomrieť bez toho, aby mohol byť vypočutý. Rovnako nebola vypočutá svedkyňa [REDAKOVANÉ]. Nedošlo ani k výsluchu žalovaného, ktorý sa účasti na pojednávaní vyhýbal nepreberaním listových zásielok, pričom okresný súd nevyužil zákonnú možnosť dať ho na pojednávanie predviesť. Neobstoja argumenty uvádzané v súvislosti s nevypočutím svedkyne [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľovi sa nepodarilo zabezpečiť účasť svedka [REDAKOVANÉ], keďže sa na známej adrese nenachádzal a bolo povinnosťou okresného súdu jeho prítomnosť zabezpečiť.

Vytýka tiež, že nebolo rozhodnuté o sťažovateľom uplatnenej námietke zaujatosti voči sudkyňi [REDAKOVANÉ] z 18. januára 2017 (elektronicky) a z 27. marca 2017 (osobným doručením v rámci opakovanej sťažnosti na prietahy v konaní). Sťažovateľ, ktorý vtedy nebol zastúpený advokátom, nebol vyzvaný na doplnenie námietky zaujatosti, hoci bolo povinnosťou okresného súdu takto postupovať.

Na pojednávaní konanom 10. júla 2017 sťažovateľ nebol poučený o možnosti procesného útoku, resp. obrany, nebol na to vyzvaný, hoci mal byť. Okresný súd nepoučil sťažovateľa v rámci písomne doručeného textu poučenia o jeho právach podľa § 168 až § 170 Civilného sporového poriadku a neuviedol, prečo nenariadil pred prvým pojednávaním vo veci samej predbežné prejednanie sporu.

Odôvodnenie rozsudku neprihliada ani na okolnosti, za ktorých došlo k poškodeniu zdravia u sťažovateľa, resp. na následky konania žalovaného, a sťažovateľ ďalej namieta nesprávnosť právneho posúdenia ním uplatnených nárokov zo strany okresného súdu.

20. Z dovolania sťažovateľa z 22. mája 2018 podaného jeho právnou zástupkyňou smerujúceho proti rozsudku krajského súdu č. k. 10 Co 19/2018-282 z 22. februára 2018 vyplýva, že sťažovateľovi bola odňatá možnosť riadne konať pred súdom od podania žaloby 16. septembra 2011 tým, že nebol bezodkladne riadne poučený o svojich procesných právach a povinnostiach podľa § 5 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vrátane práva zvoliť si advokáta. Následne došlo k vydaniu prekvapivého a arbitrárne odôvodneného rozsudku okresného súdu, s čím sa krajský súd dôsledne nevysporiadal, hoci bol povinný tak postupovať ex offo.

Okresný súd si dôsledne nesplnil poučovaciu povinnosť podľa § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, lebo nevyzval sťažovateľa na odstránenie vady žaloby, čo v konečnom dôsledku vyústilo do neunesenia dôkazného bremena.

Osobitnú poučovaciu povinnosť si nesplnila sudkyňa [REDAKOVANÉ], zaujatosť ktorej sťažovateľ namietal podaním doručeným 27. marca 2017, keďže nevyzvala sťažovateľa na doplnenie námietky zaujatosti a riadne ho nepoučila v zmysle Civilného sporového poriadku. V tejto súvislosti si nesplnil povinnosť ani predseda okresného súdu (ktorému bolo adresované podanie doručené 27. marca 2017), a to tým, že nepostúpil toto podanie do sporového spisu.

Nebol dostatočne objektivizovaný skutkový stav veci, keďže neboli vypočutí svedkovia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (za slobodna, resp. v kritickom čase [REDAKOVANÉ]), ale ani svedok [REDAKOVANÉ] ktorý v roku 2014 zomrel.

Krajský súd neoznámil sťažovateľovi termín verejného vyhlásenia rozsudku, hoci sťažovateľ vo svojich podaniach udal elektronickú adresu na ten účel.

Napokon sťažovateľ namieta nesprávnosť právneho hodnotenia okresného súdu a krajského súdu, a to v podstate z obdobných hľadísk ako v podanom odvolaní.

21. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 128/2018 zo 16. júla 2019 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10 Co 19/2018 z 22. februára 2018.

Podľa konštatovania najvyššieho súdu sťažovateľ odôvodnil dovolanie dovolacím dôvodom podľa § 431 Civilného sporového poriadku, tvrdiac, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) Civilného sporového poriadku]. Rozsudok krajského súdu považoval za nepreskúmateľný a arbitrárny. Vyčítal mu ďalej, že nepostupoval správne, keď mu neoznámil elektronicky miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku. Za porušenie práva na spravodlivý proces považoval nevykonanie navrhovaných dôkazov, ale aj to, že rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení.

Podľa názoru najvyššieho súdu, ak sťažovateľ tvrdí, že krajský súd nevykonal ním navrhnuté dôkazy v podobe svedeckých výpovedí, treba uviesť, že nevykonanie dôkazov nebolo podľa predchádzajúcej úpravy považované za vadu v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Strany boli povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ale o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, rozhodoval súd. Obdobne to platí aj podľa novej úpravy Civilného sporového poriadku. Procesné oprávnenie navrhnúť dôkazy sťažovateľ využil, a preto mu toto právo nebolo odopreté.

Rozsudok krajského súdu je odôvodnený v súlade so zákonom. Je podstatné, že len výnimočne (keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje žiadne dôvody, resp. zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie) môže ísť o skutočnosť zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. O takúto výnimočnú situáciu v danom prípade nešlo.

Postup krajského súdu v súvislosti s verejným vyhlásením rozsudku bol správny. Predseda senátu dal pokyn oznámiť na úradnej tabuli súdu čas a miesto vyhlásenia rozsudku, toto oznámenie bolo na úradnej tabuli súdu aj vyvesené, a preto postup krajského súdu bol v súlade s ustanovením § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Faktická

možnosť strany sporu dozvedieť sa o termíne verejného vyhlásenia rozsudku z hľadiska zákonom predpísaného postupu pre verejné vyhlásenie rozhodnutia nebola právne významná. Krajský súd nepochybil, keď o tomto termíne neupovedomil sťažovateľa elektronickými prostriedkami, pretože sťažovateľ síce elektronickú adresu uviedol, ale v spise sa nenachádza jeho žiadosť o doručovanie písomností elektronicky, čo je nevyhnutnou podmienkou takéhoto doručovania.

Pokiaľ sťažovateľ vymedzuje dôvod prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku aj vadou v právnom posúdení veci, robí tak nedôvodne. Realizácia procesných oprávnení sa totiž strane neznemožňuje právnym posúdením. Inými slovami, nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

22. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

23. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

24. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.A

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a napadnutým rozsudkom krajského súdu a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a rozsudkom okresného súdu

25. Na prerokovanie tých častí ústavnej sťažnosti, ktoré pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru smerujú proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 19/2018 a jeho rozsudku z 22. februára 2018, resp. pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru smerujú proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 261/2011 a jeho rozsudku z 10. júla 2017, nie je daná právomoc ústavného súdu.

26. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

27. Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v tomto rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

28. Obdobne, proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy, listiny a dohovoru mal najvyšší súd v rámci dovolacieho konania, čo rovnako vylučuje v danom rozsahu právomoc ústavného súdu.

29. Napokon treba poznamenať, že sťažovateľ tak právo podať odvolanie proti rozsudku okresného súdu, ako aj právo podať dovolanie proti rozsudku krajského súdu aj využil.

III.B

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 13 dohovoru postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu

30. Odlišná je situácia vo vzťahu k tým častiam ústavnej sťažnosti, ktoré pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru smerujú proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 128/2018 a jeho uzneseniu zo 16. júla 2019, resp. ktoré pre namietané porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru smerujú proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 261/2011. Tieto časti ústavnej sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnené.

31. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

32. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou

medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

33. Najvyšší súd vo svojom dovolacom uznesení reagoval najprv na dovoláciu námietku sťažovateľa týkajúcu sa nevykonania ním navrhnutých dôkazov (výsluchu svedkov) a dospel k názoru, že nevykonanie dôkazov nebolo možné považovať ani za vadu v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, ale ani za vadu podľa súčasného ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Právom a povinnosťou strán konania bolo označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, rozhodoval súd podľa vlastnej úvahy.

34. Všetky reakcie sťažovateľa na dovoláciu argumentáciu najvyššieho súdu sú zhrnuté v časti C podanej ústavnej sťažnosti. Doslovné znenie tejto časti ústavnej sťažnosti je citované v bode 16. Vyplýva z neho, že sťažovateľ za nesprávny procesný postup znemožňujúci mu uskutočňovať jemu patriace procesné práva považuje najmä okolnosť, že v dôsledku značných prieťahov v konaní okresného súdu zavinených samotným súdom (najmä nezákonným zastavením konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, hoci sťažovateľ bol od platenia súdneho poplatku oslobodený ex lege) nebolo možné vypočuť svedka ■■■■■ výsluch ktorého sťažovateľ navrhol ešte v roku 2011, avšak svedok ■■■■■ v roku 2014 zomrel, a preto v roku 2017, keď sa okresný súd pokúšal predvolať ho a vypočuť, nebol už takýto výsluch možný. Na argumentáciu najvyššieho súdu opierajúcu sa o dlhoročnú judikovanú prax, podľa ktorej strana konania má iba právo dôkazy navrhovať, nemá však právo na to, aby jeho dôkazné návrhy boli súdom obligatórne akceptované, sťažovateľ nijako nereaguje a túto argumentáciu nespochybňuje.

35. Z pohľadu ústavného súdu treba konštatovať, že i keby sa prisvedčilo sťažovateľovi, tvrdiacemu, že výsluch svedka ■■■■■ znemožnil okresný súd svojím

pomalým postupom vykazujúcim známky zbytočných priesťahov v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, bolo by potrebné zároveň zaoberať sa otázkou, či bol alebo nebol výsluch tohto svedka z hľadiska zisťovania rozhodujúcich skutočností potrebný. V tejto súvislosti krajský súd vo svojom rozsudku č. k. 10 Co 19/2018-282 z 22. februára 2018 konštatoval, že skutočnosť fyzického napadnutia sťažovateľa zo strany žalovaného nebola vo veci sporná, a preto túto skutočnosť nebolo vôbec potrebné dokazovať. Práve preto výsluch svedka ■■■■■ ktorý podľa tvrdenia sťažovateľa mal byť pri incidente osobne prítomný, nebol nevyhnutne potrebný. Podľa názoru ústavného súdu sa uvedená argumentácia javí ako dostatočne presvedčivá.

36. Nevypočutie svedka ■■■■■ a ďalších navrhovaných svedkov považuje sťažovateľ za procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku aj z iného pohľadu. Tvrdí totiž, že dňom účinnosti Civilného sporového poriadku (teda od 1. júla 2016) bola daná povinnosť okresného súdu stranami navrhnuté dôkazy vykonať. Opiera sa pritom o ustanovenia § 149 až § 154, ako aj § 185 až § 211 Civilného sporového poriadku.

37. Ústavný súd konštatuje, že zo zákonných ustanovení, na ktoré sťažovateľ odkazuje, povinnosť súdu stranami konania navrhnuté dôkazy vykonať nevyplýva. Práve naopak, podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Celkom nepochybne teda možno konštatovať, že ani po 30. júni 2016 nevzniklo stranám konania právo na to, aby nimi navrhnuté dôkazy boli súdom vykonané, pretože i naďalej platí, že je vecou úvahy súdu, ktoré dôkazy vykoná, resp. ktoré nevykoná.

38. Ďalej najvyšší súd v dovolacom uznesení konštatoval, že rozsudok krajského súdu je odôvodnený v súlade so zákonom a odkázal pritom na konštantnú judikatúru, podľa ktorej iba keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje žiadne dôvody, resp. zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie, môže ísť o skutočnosť zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, čo však v danom prípade neobstojí.

39. Možno konštatovať, že sťažovateľ túto argumentáciu najvyššieho súdu nijako nevyvracia, ale ani nespochybňuje, pretože iba vo všeobecnej rovine tvrdí, že uznesenie najvyššieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

40. Ďalej najvyšší súd v dovolacom uznesení obhajuje správnosť postupu krajského súdu v súvislosti s verejným vyhlásením jeho rozsudku a uvádza konkrétne fakty, z ktorých tento záver vyvodil.

41. Sťažovateľ na túto časť argumentácie najvyššieho súdu v relevantnej časti „C“ ústavnej sťažnosti (citovanej v bode 16) nijako nereaguje. Za tohto stavu ústavný súd nemá žiaden podklad v podobe protiargumentácie zo strany sťažovateľa, na základe ktorej by mohol zaujať stanovisko k správnosti, resp. nesprávosti použitej právnej argumentácie, a to najmä v súvislosti s názorom najvyššieho súdu, podľa ktorého nestačí, že strana konania oznámila svoju elektronickú adresu, pretože bol potrebný aj jej prejav o tom, že žiada o doručovanie písomností elektronicky, čo splnené nebolo.

42. Napokon najvyšší súd v súvislosti s namietaným právnym posúdením veci poukazuje na to, že v rámci dovolania prípustného podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku nemožno namietat' nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, keďže realizácia procesných oprávnení sa strane konania neznemožňuje právnym posúdením, čo inými slovami znamená, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

43. Treba konštatovať, že sťažovateľ v relevantnej časti ústavnej sťažnosti ani s touto argumentáciou najvyššieho súdu nijako nepolemizuje. Ani sa nepokúša argumentovať tým spôsobom, že pri posudzovaní podaného dovolania z obsahového hľadiska by bolo možné vyvodit', že dovolaním sa napáda aj správnosť právneho posúdenia veci zo strany krajského súdu, teda že prípustnosť dovolania sa vyvodzuje nielen z ustanovenia § 420 písm. f), ale aj z ustanovenia § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

44. Napriek uvedenej procesnej pasivite sťažovateľa poukazuje ústavný súd na to, že podľa ustanovenia § 432 Civilného sporového poriadku dovolanie prípustné podľa § 421

možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie aj, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Navyše, v prípadoch tvrdenej prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a c) Civilného sporového poriadku by mal dovolateľ uviesť, pri vyriešení akej právnej otázky sa odvolací súd odklonil od konkrétne uvedenej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. aká právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne od rozhodnutia odvolacieho súdu (s konkrétnym uvedením príslušných rozhodnutí dovolacieho súdu). Okrem toho v prípade tvrdenej prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku by mal dovolateľ výslovne tvrdiť, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Uvedené zásadné podmienky týkajúce sa dovolania opierajúceho svoju prípustnosť o ustanovenie § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku však v podanom dovolaní splnené vôbec neboli. Znamená to vo svojich dôsledkoch, že i keby najvyšší súd posúdil podané dovolanie z obsahovej stránky tak, že sa opiera aj o ustanovenie § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, musel by dovolanie odmietnuť pre nesplnenie zákonných podmienok.

45. Hoci sťažovateľ v podanom dovolaní namietal nesplnenie poučovacej povinnosti súdu podľa ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd sa touto dovolacou námietkou vôbec nezaoberal, ba dokonca ju neuviedol ani v zhrnutí obsahu podaného dovolania. Námietka smerovala k tomu, že okresný súd žalobu sťažovateľa v časti týkajúcej sa bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol pre neunesenie dôkazného bremena, keďže sťažovateľ nepredložil odborné (znalecké) bodové ohodnotenie týchto nárokov, hoci bez takýchto listinných dôkazov uvedené nároky úspešne uplatňovať v súdnom konaní nemožno. Podľa názoru sťažovateľa vzhľadom na ustanovenie § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku mal okresný súd sťažovateľa poučiť o tom, že má takéto dôkazy predložiť. Tým, že sa tak nestalo, sťažovateľovi bolo znemožnené uskutočnenie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

46. V relevantnej časti podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ v tejto súvislosti zdôrazňuje, že neuplatnenie osobitnej poučovacej povinnosti predstavovalo taký závadný

procesný postup, ktorým sa sťažovateľovi znemožnila realizácia jeho procesných práv. Preto odmietnutie dovolania treba z tohto pohľadu považovať za *denegatio iustitiae*.

47. Podľa § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, a ktorá nemôže byť kratšia ako 10 dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

48. Podľa názoru ústavného súdu nepredloženie listinných dôkazov preukazujúcich nárok na bolestné a na sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno považovať za nesprávnosť, neúplnosť alebo nezrozumiteľnosť podania (žaloby). Žaloba podaná sťažovateľom bola vo všetkých ohľadoch v súlade so zákonnými požiadavkami, a preto poučovať sťažovateľa v zmysle § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ako to vytýka sťažovateľ) nebolo potrebné.

49. Možno uzavrieť, že hoci najvyšší súd sa uvedenou dovolacou námietkou nezaoberal, z materiálneho hľadiska vzaté, označené práva sťažovateľa tým neporušil.

50. Napokon sťažovateľ v podanom dovolaní vytýkal, že hoci namietol zaujatosť sudkyne [REDACTED], nebolo o tejto jeho námietke nikdy rozhodnuté a nebol ani poučený o prípadnej potrebe námietku doplniť, resp. upresniť.

51. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd nevzal túto dovoláciu námietku sťažovateľa vôbec na vedomie, keďže ju neuviedol v zhrnutí obsahu podaného dovolania a nijako sa s ňou ani v odôvodnení dovolacieho uznesenia nevysporiadal.

52. Sťažovateľ v relevantnej časti ústavnej sťažnosti vôbec nenamieta skutočnosť, že týmto jeho dovolacím argumentom sa najvyšší súd nijako nezaoberal. Inými slovami, z pohľadu ústavného súdu absentuje akákoľvek relevantná protiargumentácia zo strany sťažovateľa, v ktorej by sa tvrdilo, že išlo o závažnú dovoláciu námietku a že preto bolo povinnosťou najvyššieho súdu sa ňou zaoberať.

53. Napriek uvedenému považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že z prípisu sťažovateľa z 18. januára 2017 doručeného predsedovi okresného súdu elektronicky a potom 27. marca 2017 aj osobne do podateľne, označeného ako „*Opakovaná sťažnosť na prietahy vo veci č. k. 5 C 261/2011*“ (ktorého podstatný obsah je uvedený v odseku 6), nevyplýva, že by sťažovateľ namietal zaujatosť [REDACTED]. Jeho námietka smeruje totiž voči prideleniu jeho veci tejto sudkyňi s tým, aby predseda okresného súdu prešetril zákonnosť pridelenia veci sudkyňi [REDACTED]. Inštitút pridelovania vecí konkrétnym sudcom nie je totožný s inštitútom námietky zaujatosti, i keď oba inštitúty vo svojej podstate vyvierajú zo základného práva na zákonného sudcu. Keďže sťažovateľ dostatočne konkrétnym a zrozumiteľným spôsobom sformuloval, čoho sa od predsedu okresného súdu domáha, nebol dôvod poučovať ho o zákonných náležitostiach námietky zaujatosti a ani o námietke zaujatosti rozhodovať. Predseda okresného súdu by o námietke zaujatosti uplatnenej stranou konania sám rozhodovať ani nemohol a sudkyňa [REDACTED] o prípise sťažovateľa evidentne vôbec nevedela, keďže prípis nebol adresovaný do sporového spisu, ale priamo predsedovi okresného súdu ako orgánu verejnej správy. Predseda okresného súdu námietku nesprávneho pridelenia veci konkrétnemu sudcovi nemal dôvod postúpiť sudkyňi [REDACTED] do sporového spisu práve preto, že o námietku zaujatosti nešlo.

54. Možno uzavrieť, že hoci sa najvyšší súd uvedenou námietkou nezaoberal, v konečnom dôsledku, z materiálneho hľadiska vzaté, k porušeniu označených práv sťažovateľa nedošlo.

55. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti zároveň namietal porušenie základných práv podľa čl. 13 dohovoru (právo na účinný prostriedok nápravy). V sťažnosti však absentuje odôvodnenie toho, v čom malo spočívať porušenie označeného základného práva podľa dohovoru vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že v zmysle § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde musí ústavná sťažnosť okrem iného obsahovať konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

56. Ústavný súd preto v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

III.C

K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu

57. Argumentácia sťažovateľa týkajúca sa pried'ahov v konaní je zhrnutá v časti „D“ ústavnej sťažnosti a je doslovne citovaná v bode 17.

58. Predmetom námietok v tejto časti sú pried'ahy v rozhodovaní okresného súdu týkajúcom sa trov konania, a to vo fáze po rozsudku krajského súdu č. k. 10 Co 19/2018-282 z 22. februára 2018, ktorý bol sťažovateľovi doručený 23. marca 2018. Podľa vedomostí sťažovateľa okresný súd od 24. marca 2018 o trovách konania nerozhodol, a preto možno konštatovať jeho zjavnú nečinnosť, ale aj neefektívnosť. Sťažovateľ pritom v priebehu konania podal viaceré sťažnosti proti pried'ahom (23. septembra 2015 predsedovi okresného súdu a 24. septembra 2015 predsedníčke najvyššieho súdu), ale obrátil sa okrem toho 30. marca 2017 aj na ústavný súd, ktorý jeho sťažnosti na porušenie základného práva na súdne konanie bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na konanie v primeranej dobe podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nálezom č. k. III. ÚS 266/2017-25 zo 4. júla 2017 aj vyhovel.

59. Účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov vymedzil ústavný súd vo svojej skoršej judikatúre tak, že „účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu“ (II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov je príkazom pre všetky štátne orgány na také konanie, ktoré vytvára právnu istotu pre subjekty práva. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov zákonodarca zabezpečuje prostredníctvom procesno-právnych inštitútov, ktoré sú štátne orgány vrátane všeobecných súdov povinné efektívne a vecne správne využívať.

60. Je však prirodzené a ústavný súd to už vo svojej judikatúre zdôraznil, že každé namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, pričom ústavný súd akcentuje tri základné kritériá v súvislosti s namietanými pried'ahmi v konaní pred všeobecnými súdmi: zložitost' veci, správanie účastníkov konania a postup súdu (porov. napr. I. ÚS 3/00 alebo I. ÚS 7/02). Medzi kritériá, na ktoré ústavný súd tiež prihliada pri svojom rozhodovaní, patrí aj predmet sporu v posudzovanom konaní a význam sporu pre s'ťažovateľa (porov. napr. II. ÚS 32/02 alebo I. ÚS 19/00). Napokon ústavný súd taktiež prihliada v konkrétnom prípade na čas trvania konania (porov. napr. I. ÚS 92/97), resp. na celkovú dĺžku konania (porov. napr. III. ÚS 123/02).

61. Obdobne i Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo vzťahu k právu na prejednanie veci v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru skúma primeranosť lehoty (reasonable time) konania v rámci konkrétnych okolností prípadu, aplikujúc pritom štyri základné kritériá pre posúdenie primeranosti danej lehoty: zložitost' veci, správanie s'ťažovateľa, postup štátnych orgánov a význam sporu pre s'ťažovateľa (pozri napr. *Sürmeli v. Nemecko*, č. 75529/01, rozhodnutie ESLP z 8. 6. 2006, bod 128; *Frydlender v. Francúzsko*, č. 30979/96, rozhodnutie ESLP z 27. 6. 2000, bod 43).

62. Ústavný súd však poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. III. ÚS 91/04 alebo II. ÚS 129/06) a že nie každý zistený pried'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. I. ÚS 46/01, III. ÚS 92/03 alebo I. ÚS 149/02, príp. III. ÚS 372/09). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (rovnaké závery ústavný súd vyslovil taktiež napr. v III. ÚS 199/02 alebo I. ÚS 57/01).

63. Vzhľadom na predmet rozhodovania okresného súdu, ktorým je výška náhrady trov konania, a vzhľadom na časový úsek medzi 23. marcom 2018 (keď rozsudok krajského súdu týkajúci sa aj práva na náhradu trov konania bol doručený) a 21. novembrom 2019 (deň podania ústavnej sťažnosti), nemožno hovoriť o porušení sťažovateľom označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právna neistota sťažovateľa týkajúca sa meritórneho výsledku konania bola rozsudkom krajského súdu odstránená. Kolaterálne rozhodovanie okresného súdu o trovách konania nemá ku dňu podania ústavnej sťažnosti potenciál zasiahnuť do označených práva sťažovateľa.

64. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu